

Vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer
T.a.v. de heer S. Weeber

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 2
1083 HP Amsterdam
T 020 301 03 01
nba@nba.nl
www.nba.nl

Per e-mail

Datum	Onderwerp	Referentie	Bijlage(n)
23 september 2020	Brief van de NBA aan de vaste commissie voor Financiën van de Tweede Kamer	20/DB/04789	-

Doorkiesnummer
020-3010255

Geachte leden van de vaste commissie voor Financiën,

Op maandag 28 september bespreekt uw commissie de 'toekomst van de accountancy' tijdens een algemeen overleg. Op de agenda staan o.a. de resultaten uit de MCA- en CTA-rapporten, de reactie van het kabinet en het potentieel wetgevingstraject dat zal volgen. Onderstaand wil ik u vanuit de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) van een compacte inbreng daarvoor voorzien.

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

Vooropgesteld kan worden dat in de sector de afgelopen jaren op het gebied van kwaliteit en cultuur goede vooruitgang is geboekt, waarbij het publieke belang meer dan ooit centraal is komen te staan in het denken en doen. De meest recente rapportages van de AFM bevestigen deze verandering.

Deze positieve ontwikkeling is het resultaat van een kritische wetgever, een scherpe toezichthouder, én een sector die zich daadwerkelijk verder wil verbeteren. Daarnaast hebben de inspanningen van de door de accountancysector ingestelde Monitoring Commissie Accountancy (MCA) en de aanbevelingen van de door minister Hoekstra ingestelde Commissie Toekomst Accountancysector de sector aangezet tot een scherper kwaliteitsbesef.

De beroepsorganisatie steunt de maatregelen die minister Hoekstra voorstelt. Tegelijkertijd vindt de beroepsorganisatie het essentieel dat de sector het verbeterproces zelf actief voortzet. De afgelopen periode heeft de NBA samen met de kwartiermakers diverse gesprekken gevoerd over de wijze waarop dit moet gebeuren. Ook is er reeds een verkennend (internationaal) onderzoek uitgevoerd naar de invoering van Audit Quality Indicators. Met AFM en SRA is voorts een projectgroep gevormd om de directe uitvoering van het niet-OOB-toezicht door de AFM te realiseren.

Fraude en continuïteit: accountants maken inspanningen meer zichtbaar

Vanwege de zwaarwegende maatschappelijke belangen wil de NBA, in samenspraak met de kwartiermakers, de komende tijd het accent leggen op fraude en (dis)continuïteit.

Concreet betekent dit dat de beroepsorganisatie haar beleid op deze gebieden concreet en meer zichtbaar tot uitdrukking wil brengen:

Ten aanzien van **fraude** houdt dit in dat we de accountants op korte termijn gaan verplichten om in hun controleverklaring te allen tijde aan te geven welke werkzaamheden er zijn verricht in het kader van frauderisico's¹ en de eventuele bevindingen.

Tevens gaan we afspraken maken met bedrijven, investeerders en beleggers met als doel een effectievere samenwerking op het terrein van frauderisicobeheersing. Voorts zetten we een expertpanel op dat casuïstiek gaat verzamelen, het gebruik van geavanceerde detectie-tools bevordert en kennis hierover beschikbaar stelt².

Ten aanzien van **continuïteit** treffen we vergelijkbare maatregelen. Ook hier gaan we de accountants op korte termijn verplichten om in de controleverklaring te allen tijde een beschrijving te geven van de werkzaamheden die er zijn verricht in het kader van continuïteit voor de twaalf maanden na vaststelling van de jaarrekening. En ook hier stellen we een werkgroep in die de gereedschapskist van de accountant ten aanzien van continuïteit verder gaat aanvullen³. Een actueel voorbeeld is in dit verband de instructie⁴ die de NBA aan haar leden heeft gegeven om de impact van COVID-19 te toetsen in de jaarrekeningen.

Fraude en continuïteit: laat bedrijven en organisaties tonen wat ze doen

Voor bovengenoemde maatregelen is geen instemming van de wetgever noodzakelijk, de NBA beschikt over de bevoegdheden om deze in te voeren. Echter, een hoge kwaliteit van accountantscontrole komt tot stand in een keten, zoals ook de CTA en de minister concluderen. Daarom zal het beoogde resultaat, namelijk vermindering van risico's van fraude en discontinuïteit, dichterbij worden gebracht indien tegelijkertijd ook gecontroleerde organisaties worden verplicht tot verantwoording over de betreffende onderwerpen.

De wijze waarop bedrijven en organisaties momenteel belanghebbenden informeren over frauderisico's en continuïteitsproblemen wordt door diezelfde belanghebbenden als onvoldoende ervaren. Tegelijkertijd laten de huidige crises op het gebied van pandemieën en klimaat zien hoe groot de kwetsbaarheid van onze internationaal vervlochten economie is geworden voor disruptieve factoren. Daarmee groeit het belang van meer informatie over deze onderwerpen.

In het VK heeft Sir Donald Brydon, die op verzoek van de Britse regering onderzoek deed naar de kwaliteit en effectiviteit van de accountantscontrole, voorgesteld om ondernemingen te verplichten tot opstellen van een zogenaamd '*resilience statement*'. Ook de Nederlandse wetgever zou verplichtstelling van een dergelijke verantwoording kunnen overwegen. Het zal de controlerend accountant in staat stellen om de benodigde onderbouwing op te vragen bij het bestuur van de organisatie en zo de controle op de continuïteit beter en diepgaander uit te voeren⁵. Het hierin aangedragen voorstel kan tevens worden toegepast bij rapportages over **frauderisico's**.

¹ Dit initiatief is in december 2019 ook aanbevolen door Sir Donald Brydon die op verzoek van de Britse staatsecretaris voor Business, Energy and Industrial Strategy (BEIS) de kwaliteit en effectiviteit van de accountantscontrole onderzocht.

² Idem

³ Conform aanbeveling 28 van de Monitoring Commissie Accountancy

⁴ De zogenaamde Alert 42

⁵ Bij de uitwerking hiervan kan worden aangesloten bij het '*resilience statement*' dat recentelijk in de UK door Sir Donald Brydon is voorgesteld.

Ook de invoering van een *in control statement* voor bedrijven kan daarbij behulpzaam zijn. Weliswaar vereist de Code Corporate Governance al een verantwoording over de risicobeheersing, de noodzakelijke onderbouwing hoeft daarbij niet te worden geleverd. Een *in control statement* dwingt een dergelijke onderbouwing (inclusief frauderisico- en continuïteitsanalyse) wel af en stelt de accountant in staat deze onderbouwing te controleren.

De NBA stelt voor om voor de invoering van een dergelijke regeling een periode van twee jaar te nemen, zodat de AFM en de NBA in samenspraak met de relevante stakeholders beleidsregels en controlestandaarden in een *due process* kunnen ontwikkelen. Ik verwijs tevens naar onze brief d.d. 19 augustus met suggesties voor de wetgever.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog nadere vragen hebben, dan beantwoord ik die graag.

Met vriendelijke groet,

Marco van der Vegte
Voorzitter NBA

